

Số: /BC-SLĐTBXH

Đồng Tháp, ngày tháng 12 năm 2020

BÁO CÁO
Tổng kết công tác phòng, chống ma túy năm 2020
và phương hướng công tác năm 2021

Kính gửi : Cục Phòng, chống tệ nạn xã hội

Thực hiện Quyết định số 01/QĐ-LĐTBXH ngày 02/01/2020 của Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội về ban hành Kế hoạch hành động thực hiện Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 01/01/2020 của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước năm 2020; Kế hoạch số 98/KH-UBND ngày 28/4/2020 của Ủy ban nhân dân Tỉnh về điều trị, cai nghiện và quản lý sau cai nghiện cho người nghiện ma túy trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp năm 2020. Sở Lao động – Thương binh và Xã hội báo cáo tình hình, kết quả triển khai thực hiện công tác cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện năm 2020 cụ thể như sau:

I. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO, ĐIỀU HÀNH

Công tác phòng, chống và cai nghiện ma túy luôn được Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân Tỉnh quan tâm ban hành nhiều văn bản chỉ đạo và chế độ, chính sách trong công tác phòng chống và cai nghiện ma túy, đồng thời chỉ đạo ngành Lao động – TBXH phối hợp cùng các ngành, tổ chức đoàn thể, chính trị xã hội các cấp tập trung, tìm ra các giải pháp tăng cường công tác cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện phù hợp, hiệu quả. Sở Lao động – TB&XH đã tham mưu Ủy ban nhân dân Tỉnh ban hành các kế hoạch để thực hiện công tác điều trị, cai nghiện và quản lý sau cai nghiện cho người nghiện ma túy trên địa bàn Tỉnh (phụ lục đính kèm).

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác quản lý, điều trị, cai nghiện ma túy tại Cơ sở Điều trị nghiện

Trong năm Cơ sở tổ chức tiếp nhận, quản lý 818 lượt người nghiện ma túy (từ ngày 15/11/2019 đến 15/12/2020). Trong đó năm 2019 chuyển sang có 331 học viên; tiếp nhận mới năm 2020 là 487 học viên¹; tái hòa nhập trong năm 483 học viên²; chuyển khác 22 học viên ; hiện Cơ sở đang quản lý 313 học viên³.

¹ Trong đó: 293 học viên bắt buộc; 114 học viên là đối tượng xã hội; 80 cai nghiện tự nguyện

² Trong đó: 397 học viên bắt buộc, 86 học viên cai tự nguyện

³ Trong đó 276 học viên bắt buộc; 13 học viên là đối tượng xã hội; 24 cai tự nguyện.

Tòa án nhân dân huyện, thị, thành phố trong tỉnh tiến hành mở 63 phiên họp xét, quyết định áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc 103 học viên.

Công tác tiếp nhận, điều trị nghiện, quản lý giáo dục, dạy nghề và tái hòa nhập cộng đồng cho đối tượng luôn đảm bảo theo trình tự quy định của pháp luật; đồng thời ban hành Quy chế quy định thời gian sinh hoạt, lao động, học tập, học nghề... cụ thể hàng ngày cho học viên.

Phối hợp chặt chẽ với các đơn vị liên quan nơi Cơ sở trú đóng để hỗ trợ lực lượng nhằm đảm bảo tình hình an ninh trật tự tại Cơ sở khi có nhu cầu; xây dựng Quy chế phối hợp với Tòa án nhân dân cấp huyện trong việc xem xét miễn, giảm thời gian chấp hành quyết định đối với học viên có nhiều tiến bộ theo quy định.

Ngoài ra, Sở Lao động Thương binh và Xã hội phối hợp với Ủy ban mặt trận Tổ Quốc Việt Nam Tỉnh và Tỉnh Đoàn TNCS HCM tổ chức sinh hoạt chuyên đề hàng tháng, mời chuyên gia thuyết giảng về tâm lý, xã hội cùng với các hoạt động văn hóa, văn nghệ, Game show, trò chơi dân gian cho cho tất cả học viên Cơ sở tham gia. Qua đó, đã giúp cho học viên nhận thấy rõ những tác hại nguy hiểm của việc sử dụng ma túy, cách phòng ngừa các hiểm họa ma túy gây ra và từng bước thay đổi nhận thức, suy nghĩ, điều chỉnh hành vi và có thái độ nghiêm túc chấp hành đúng nội qui, quy chế Cơ sở trong thời gian điều trị nghiện, sau khi các học viên hết thời gian tái hòa nhập cộng đồng hạn chế tình trạng tái nghiện và vi phạm pháp luật, trở thành người có ích trong xã hội và gia đình.

Hiện các phòng ở của học viên đã được sửa chữa, xây dựng tường rào xung quanh, lắp đặt dụng cụ thể dục, thể thao cho học viên tập luyện phục hồi sức khỏe và hệ thống Camera quan sát để theo dõi nhằm đảm bảo tốt việc quản lý học viên. Từ đầu năm đến nay chưa phát hiện việc thâm lậu ma túy hoặc học viên bạo động trốn khỏi cơ sở.

Tuy nhiên, số học viên được tiếp nhận vào cai nghiện tại Cơ sở có trên 90% sử dụng ma túy tổng hợp, đến nay chưa có phác đồ điều trị loại ma túy này nên chỉ áp dụng điều trị theo triệu chứng, từ đó hiệu quả mang lại không cao.

2. Công tác quản lý người nghiện ma túy và cai nghiện ma túy tại gia đình, cộng đồng

Để triển khai, thực hiện có hiệu quả Đề án “Đổi mới công tác cai nghiện ma túy trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp” đến năm 2020; đồng thời, tăng cường công tác phòng chống ma túy, cai nghiện phục hồi và giải quyết các vấn đề xã hội sau cai nghiện đối với người nghiện ma túy. Sở Lao động – TB&XH tỉnh Đồng Tháp phối hợp Sở Y tế thành lập Điểm tư vấn cai nghiện ma túy, với tên gọi: Điểm tư vấn cai nghiện ma túy cộng đồng (có số điện thoại miễn phí cho người có nhu cầu gọi đến 18009221). Hoạt động của Điểm tư vấn cai nghiện ma túy là tư vấn chính sách, pháp luật trong công tác phòng, chống ma túy; công tác điều trị, cai nghiện cho người sử dụng, người nghiện ma túy và vận động gia đình họ chọn hình thức cai

nghiện phù hợp; giới thiệu kết nối cung cấp các dịch vụ đối với người có nhu cầu trong điều trị, cai nghiện ma túy.

Ngoài ra, Sở Lao động – TB&XH tỉnh Đồng Tháp tham mưu UBND Tỉnh ban hành Kế hoạch triển khai “Mô hình quản lý, giáo dục, giúp đỡ người nghiện ma túy tại cộng đồng” trên địa bàn Tỉnh, qua triển khai đã có 104/143 xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp thực hiện mô hình. Qua công tác tiếp cận, giáo dục, cảm hóa đa số người nghiện ma túy trong diện quản lý có chuyển biến tích cực, kiểm tra nhiều lần không còn sử dụng ma túy.

3. Về chế độ, chính sách trong công tác cai nghiện ma túy

Chính sách trong công tác cai nghiện ma túy được HĐND và UBND tỉnh Đồng Tháp phê duyệt chế độ và mức hỗ trợ toàn bộ chi phí cho người tự nguyện cai nghiện tại Cơ sở Điều trị nghiện, tại gia đình, cộng đồng và người bị áp dụng biện pháp cai nghiện bắt buộc tại cộng đồng trong thời gian cai nghiện. Trong khi chờ đợi Trung ương hướng dẫn việc áp dụng biện pháp đưa vào cai nghiện bắt buộc đối với người nghiện ma túy dưới 18 tuổi, Liên ngành: Lao động – TB&XH, Tư pháp, Y tế, Công an, Viện Kiểm sát nhân dân và Tòa án nhân dân có văn bản hướng dẫn là khi phát hiện người từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi sử dụng trái phép chất ma túy thì cơ quan chức năng tiến hành thực hiện các thủ tục xác định tình trạng nghiện như người đủ 18 tuổi và được tuyên truyền vận động gia đình họ hoặc người giám hộ chọn hình thức đưa con em mình tự nguyện cai nghiện ma túy tại xã, phường, thị trấn hoặc Cơ sở điều trị nghiện Tỉnh. Thực hiện công tác hỗ trợ tái hòa nhập cộng đồng cho học viên chấp hành xong Quyết định áp dụng biện pháp cai nghiện bắt buộc tại Cơ sở theo Điều 30 Nghị định số 221/2013/NĐ-CP ngày 30/12/2013 của Chính phủ.

III. NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ

1. Thuận lợi

- Thời gian qua Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân Tỉnh quan tâm, chỉ đạo sâu sát trong thực hiện công tác cai nghiện ma túy, phê duyệt chủ trương thực hiện công tác nâng cấp sửa chữa Cơ sở điều trị nghiện, lắp đặt dụng cụ thể dục, thể thao, sân chơi cho học viên tập luyện phục hồi sức khỏe. Từ đó, công tác quản lý, giáo dục, chữa trị, cai nghiện và quản lý sau cai được nâng cao. Đặt biệt qua các đợt sinh hoạt chuyên đề về tâm lý, đạo đức lối sống cho các học viên đang cai nghiện tại Cơ sở, giúp họ khơi dậy lòng tin quyết tâm cai nghiện và có sự tin tưởng vào cuộc sống mới.

- Các chính sách, chế độ hỗ trợ cho cán bộ, nhân viên quản lý và người nghiện được ngân sách địa phương đảm bảo; đặc biệt là người cai nghiện ma túy tự nguyện tại Cơ sở điều trị nghiện và tự nguyện cai nghiện tại gia đình, cộng đồng được hỗ trợ các khoản chi phí trong thời gian cai nghiện là cơ hội cho nhiều người nghiện được cai nghiện.

2. Khó khăn, vướng mắc, nguyên nhân

- Lưu lượng học viên được tiếp nhận vào cai nghiện liên tục, nhưng quy mô sức chứa của Cơ sở chỉ giới hạn 300 học viên; thời gian tới dự báo khả năng tiếp

nhận thêm học viên sẽ rất đông, vì vậy nếu không kịp thời đầu tư mở rộng thêm cơ sở vật chất và nhân lực cho cơ sở thì sẽ làm ảnh hưởng nhiều đến chất lượng công tác giáo dục, cai nghiện và điều kiện về ăn ở, sinh hoạt của học viên.

- Đến nay, chưa có phác đồ hoặc phương pháp điều trị cai nghiện đối với người nghiện ma túy tổng hợp, do đó việc cai nghiện chỉ là thực hiện điều trị theo triệu chứng nên hiệu quả mang lại không cao, dễ dẫn đến tình trạng tái nghiện.

- Trẻ em và người dưới 18 tuổi nghiện ma túy đang có chiều hướng gia tăng, nhưng không thể áp dụng biện pháp đưa vào Cơ sở điều trị nghiện bắt buộc do Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012 quy định “*người từ đủ 18 tuổi trở lên mới áp dụng biện pháp đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc*”.

- Vấn đề quản lý sau cai nghiện: Luật Phòng, chống ma túy quy định áp dụng biện pháp quản lý sau cai đối với người chấp hành xong quyết định áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc, song Luật Xử lý vi phạm hành chính không đề cập đến công tác quản lý sau cai. Hiện nay Trung ương chưa có văn bản hướng dẫn công tác quản lý sau cai nghiện nên quá trình thực hiện công tác này gặp nhiều khó khăn.

- Công tác phòng, chống tái nghiện, hỗ trợ tái hòa nhập cộng đồng cho học viên được thực hiện đúng quy định có sự tham gia phối hợp của các ngành, đoàn thể các cấp. Tuy nhiên, do đa số người nghiện ở độ tuổi thanh, thiếu niên nên họ có lối sống thực dụng, buông thả, thích tụ tập ăn chơi, lười lao động, nhiều gia đình vì cuộc sống không quan tâm đến việc quản lý con, em họ nên dễ dẫn đến nghiện và tái nghiện.

3. Đề xuất, kiến nghị

- Các Bộ, ngành chức năng Trung ương đề xuất Quốc hội sửa đổi, bổ sung Luật Xử lý vi phạm hành chính về “áp dụng biện pháp xử lý hành chính đối với người nghiện ma túy” theo hướng “áp dụng biện pháp xử lý hành chính đối với người có hành vi sử dụng trái phép chất ma túy”.

- Sớm có hướng dẫn về công tác quản lý sau cai nghiện; đồng thời xem xét sửa đổi, bổ sung về chính sách pháp luật đối với việc áp dụng biện pháp đưa người nghiện từ 12 đến dưới 18 tuổi vào cơ sở cai nghiện bắt buộc cho phù hợp với thực tế hiện nay.

- Sớm có phác đồ hoặc phương pháp hướng dẫn điều trị cai nghiện đối với người nghiện ma túy tổng hợp.

- Sửa đổi Điều 35a Nghị định số 56/2016/NĐ-CP ngày 29/6/2016 của Chính phủ theo hướng: “Người nghiện ma túy đang được quản lý tại xã, phường, thị trấn nếu tiếp tục vi phạm thì hủy Quyết định giáo dục tại xã, phường, thị trấn đề nghị áp dụng ngay biện pháp đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc ngay”.

- Sửa đổi, bổ sung Nghị định số 221/2013/NĐ-CP của Chính phủ, trong đó có bãi bỏ quy định việc “giao gia đình quản lý người bị đề nghị áp dụng biện pháp đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc trong thời gian hoàn thành thủ tục đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc”; bổ sung quy định “giao cơ sở xã hội quản lý đối với

người nghiện ma túy có nơi cư trú ổn định trong thời gian hoàn thành thủ tục đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc ”.

- Thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn chuyên môn về điều trị cai nghiện ma túy cho cán bộ quản lý, cán bộ trực tiếp điều trị tại Cơ sở cai nghiện để nắm bắt kịp thời những kiến thức ma túy mới cũng như cập nhật phác đồ về điều trị cắt cơn, giải độc (Bộ tài liệu hướng dẫn).

- Hỗ trợ đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, thuốc cho việc thực hiện công tác cai nghiện tại gia đình, cộng đồng.

- Hỗ trợ kinh phí đầu tư xây dựng, nâng cấp mở rộng Cơ sở điều trị nghiện để đảm bảo nhu cầu cai nghiện ma túy hiện nay (quy mô điều trị 800 học viên).

IV. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NĂM 2021

1. Tiếp tục phát huy vai trò lãnh đạo của cấp ủy, chính quyền; huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị để tiếp tục tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả nội dung Chương trình, dự án giai đoạn 2021 – 2025 theo chỉ đạo, hướng dẫn của Trung ương.

2. Đổi mới nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác cai nghiện phục hồi, quản lý sau cai, từng bước xây dựng cơ sở điều trị nghiện có đủ năng lực triển khai điều trị cai nghiện ma túy đáp ứng nhu cầu đa dạng về dịch vụ điều trị nghiện cho người nghiện ma túy ở địa phương.

3. Phát triển các mô hình cai nghiện và quản lý sau cai có hiệu quả tại gia đình, cộng đồng; tăng cường quản lý, tư vấn, trợ giúp người sau cai nghiện hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống, phòng chống tái nghiện. Khuyến khích các thành phần kinh tế phát triển các mô hình các hình thức cai nghiện phục hồi gắn với dạy nghề, tạo việc làm, giảm tái nghiện và hòa nhập cộng đồng.

4. Mở rộng và nâng cao hiệu quả cuộc vận động xây dựng “xã, phường lành mạnh không có tệ nạn xã hội” gắn với cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”; chuyển hóa những xã, phường trọng điểm về tệ nạn ma túy, mại dâm; thực hiện đồng bộ các giải pháp về tuyên truyền, giáo dục, vận động thanh niên tránh xa ma túy, mại dâm.

Trên đây là báo cáo tổng kết công tác phòng, chống ma túy năm 2020 và phương hướng công tác năm 2021 của Sở Lao động – Thương binh và Xã hội tỉnh Đồng Tháp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, P.BTPCTNXH_(Tr).

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Phạm Việt Công

